

M.i.v. 01-10-2006 heet
het MNGM → MGM

Nieuwsbrief MGM 2007 Wintereditie

Inhoud:

1. Een gezond 2007
2. 12,5 jaar MGM
3. Brief naar alle Nederlandse gemeenten
4. Nanotechnologie: overheid laat voorzorgsprincipe aan de markt over
5. Brussel op de bres voor gezondheid?
6. Elke melding is een levensgeschiedenis...
7. Internationale symposium 'Understanding electrohypersensitivity-EHS'

1. Een gezond 2007

Niet alleen de natuur is dit jaar stormachtig begonnen...ook het MGM kwam gelijk al de eerste dagen van het nieuwe jaar in zwaar weer terecht. Net nadat wij 2006 hadden afgesloten met de viering van het 12½ jarig bestaan kwamen we gelijk de eerste week van januari in zwaar weer terecht, toen een (deel)subsidieafwijzing van VROM in de bus viel. Natuurlijk doen we er eerst alles aan om de subsidie alsnog te krijgen, maar indien noodzakelijk zullen we met minder geld en meer menskracht doorgaan met onze missie: het blijven signaleren, registeren en communiceren van milieugerelateerde gezondheidsklachten.

Patiëntenorganisaties

Niettemin gaan we met inzet en nieuwe plannen het jaar in en starten we in februari met een workshop voor patiëntenorganisaties. Omdat bij veel mensen nog onbekend is dat het milieu een rol speelt bij (het ontstaan van) ziekten, hoopt het MGM met de inbreng van de verschillende patiëntenorganisaties en deskundigen een lijst van milieuziekten te kunnen vaststellen. Het doel hiervan is een discussie te starten met de instellingen in de gezondheidszorg over deze 'milieuziekten'. Binnenkort ontvangen de patiëntenorganisaties in Nederland een uitnodiging voor deze workshop met daarin meer informatie. In het najaar volgt er dan een symposium over de relatie tussen het milieu en het vóórkomen (en het voorkómen) van bepaalde ziekten.

Burgerondersteuning

Met betrekking tot de ondersteuning van burgers en actiegroepen zullen wij dit jaar weer verschillende workshops opzetten. De eerste in het kader van de laatste stand van zaken m.b.t. milieurechtshulp in combinatie met de mogelijkheden voor onderzoeksrapporten en/of metingen door de wetenschapswinkels. Later dit jaar volgt er een workshop over Laag Frequent Geluid (LFG).

Samenwerking met andere organisaties

Ook zullen wij middels presentaties de diverse werkers op het gebied van gezondheid en/of milieu laten zien hoe wij registreren, waarom wij registeren en waarom registeren van gezondheidsklachten in relatie tot milieufactoren zo belangrijk is. Wij hopen dan ook het nieuwe gebruiksvriendelijke klachtenregistratiesysteem te kunnen introduceren.

Uiteraard zullen wij, zoals u van ons gewend bent, van al onze activiteiten verslag uitbrengen in de nieuwsbrieven en op de website.

2. MGM 12,5 jaar

Op een bijeenkomst in het Nivonhuis in Bennekom in december j.l. werd het 12,5 jarig bestaan van het MGM gevierd. Speciaal voor deze gelegenheid is er een jubileumuitgave gemaakt. Hierin leest u over de ontwikkelingen die het MGM de afgelopen jaren heeft doorgemaakt op het gebied van enkele van de meest voorkomende milieuziektes uit onze registratie en op het gebied van de internationale activiteiten van het MGM. Ook leest u hoe het MGM de meer dan 100 lokale belangenorganisaties in het land blijft voorzien van informatie over milieugerelateerde ziektes, gebaseerd op de unieke waarde van onze landelijke klachtenregistratie. De jubileumuitgave is te bestellen door overmaking van 5 euro op giro **7912592** o.v.v. Jubileumuitgave MGM.

3. Brief naar alle Nederlandse gemeenten

Op de brief die MONET, de brancheorganisatie van Mobiele Netwerkoperators Nederland aan alle Nederlandse gemeenten heeft gestuurd, kon een reactie van het MGM niet uitblijven. De Monet-brief waarin het belang van de uitrol van het UMTS-netwerk werd uitgelegd en gepromoot, is naar onze mening niet feitelijk en ronduit tendentius, met name daar waar met de term 'sensatieverhalen' de mensen met serieuze gezondheidsklachten geen recht wordt gedaan. Met onderstaande brief -die eveneens naar alle Nederlandse gemeenten gestuurd is- is het MGM in de bres gesprongen voor de mensen die ziek zijn en een relatie met de elektromagnetische straling hebben geconstateerd.

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

Onlangs bent u per brief benaderd door MONET, de brancheorganisatie van Mobiele Netwerkoperators Nederland. Het Meldpunt Gezondheid en Milieu (voordien MNGM) voelt zich verplicht u hierop een reactie te geven. De brief, waarin het belang van de uitrol van het UMTS-netwerk wordt uitgelegd en gepromoot, is naar onze mening niet feitelijk en ronduit tendentius, met name daar waar met de term 'sensatieverhalen' de mensen met serieuze gezondheidsklachten geen recht wordt gedaan. In bijgaande toelichting (bijlage 3) geven wij u puntsgewijs aan waar de brief van MONET (3b-LGlb/1005 van 5 oktober 2006) de lezer op het verkeerde been zet.

Het Meldpunt Gezondheid en Milieu dat al jaren gezondheidsklachten registreert, waarvan mensen denken dat deze met milieufactoren te maken hebben, heeft een bestand opgebouwd van gezondheidsklachten die verband zouden houden met hoogfrequente elektromagnetische velden. (zie Bijlage 1 voor de verdeling van de gezondheidsklachten). Ook in Duitsland en Frankrijk zijn inventarisaties gedaan, die eenzelfde patroon van gezondheidsklachten te zien geven. (zie Bijlage 2) De meldingen komen vaak van mensen met bepaalde gevoeligheden, die dan ook nog ongunstig wonen t.o.v. masten in hun omgeving. Deze gevoeligheden kan men altijd al gehad hebben, maar kunnen ook verworven zijn door het langdurig werken met apparatuur die van RF-straling gebruik maakt of deze emitteert. De bevolking wordt sinds ongeveer 8 jaar in toenemende mate op het werk en ook thuis blootgesteld aan vele frequenties en een hogere veldsterkte dan vroeger.

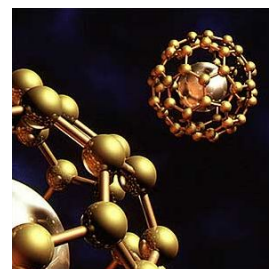
Veel is bekend over de rol van biochemische processen in een levend organisme en over de effecten van gifstoffen. Er is echter regulier wetenschappelijk nog een groot gebrek aan kennis van de rol van biofysische processen, die boodschapperfuncties in het levende organisme vervullen en het belang daarvan, laat staan dat effecten van frequenties van buitenaf kunnen worden aangetoond. Daarom is het ook niet te verwachten dat op korte termijn een eenduidig biologisch werkingsmechanisme wordt gevonden. Voorzichtigheid is dus op z'n minst geboden.

Wij hopen dat u als gemeentebestuur het voorzorgsprincipe zal hanteren in uw besluitvorming omtrent de vergunningverlening en -handhaving voor UMTS-antennes en dat u gezondheidsklachten van burgers altijd in eerste instantie serieus neemt en toetst aan de feitelijke lokale omgevingsfactoren. De (geanonimiseerde) klachtgegevens uit de databank van het MGM staan eenieder hiervoor ter beschikking.

In een toelichting bij deze brief geeft het MGM puntsgewijs aan waar de brief van MONET de lezer op het verkeerde been zet. De toelichting is te lezen op onze website onder het kopje **Projecten en Activiteiten/ Electro-overgevoeligheid**. Inmiddels hebben diverse gemeenten laten weten dat zij ons binnenkort nader zullen berichten over hun standpunt. Een inventarisatie van de reacties hopen wij in de Lente-editie van de nieuwsbrief te kunnen melden.

4. Nanotechnologie: overheid laat voorzorgsprincipe aan de markt over

Nanotechnologie is een wetenschappelijke en technologische ontwikkeling waarin miljarden overheidsgeld geïnvesteerd worden. Zeer kansrijk en waarschijnlijk winstgevend, maar niet bepaald vrij van risico's. Nederland had op 19 oktober 2006 een primeur: voor het eerst discussieerden burgers en hun organisaties volop mee in een debat, waar tot op heden voornamelijk deskundigen en beleidsmakers bij betrokken zijn. Het symposium, waaraan een zestigtal maatschappelijke organisaties van zeer verschillende pluimage deelnam was georganiseerd door het Platform Gezondheid en Milieu; een coalitie van maatschappelijke organisaties, waaronder het MGM, die zich samen sterk maken voor een gezonder milieu. Dit realiseert het Platform via beleidsbeïnvloeding zowel op nationaal als op Europees niveau, het organiseren van debatten en workshops, het mobiliseren van maatschappelijke organisaties en het informeren van burgers. Het verslag van het symposium is te vinden op: www.gezondheidsmilieu.nl

5. Brussel op de bres voor gezondheid?

WECF organiseert een succesvolle actie in München.

Op 27 november 2006 organiseerde WECF (Women in Europe for a Common Future) een conferentie met als titel "Clean, clever and competitive from a citizen's perspective". Het is een nogal cryptische titel voor een conferentie die toch echt een heel duidelijk perspectief voor ogen had. Het eerder dit jaar vastgestelde REACH* in de Brusselse burelen lag als een willoos lichaam op de anatomische lestafel. De een na de andere spreker fileerde de internationaal zwaar bevochten overeenkomst tussen de chemische industrie en de EU tot op het bot, dwz. de reden waar deze werkelijk voor is opgesteld: het veiligstellen van de economische belangen van de chemische industrie in Europa.

Met name dr. Myers van de Cornell University (USA) maakte van zijn hart geen moordkuil. Met enkele rake voorbeeldcases ter illustratie onderstreepte hij nog eens dat er fundamentele denkfouten schuilen achter het REACH akkoord. Zo liet hij ondermeer zien dat je niet voetstoots kan aannemen dat met onderzoek naar het effect van blootstelling aan een hoge dosis van een bepaalde stof op de gezondheid van mens en dier, een vergelijkbaar effect op zal treden bij een veel lagere dosis. Datzelfde geldt voor mengvormen van blootstellingen. Hiermee raakte hij aan de kern van het REACH-akkoord. Veel stoffen die hierin zijn opgenomen, dat wil zeggen, vrijgegeven onder vast omschreven voorwaarden door de EU voor verwerking in consumentenproducten, hebben mogelijk wél bij lagere doses pathogene of toxische effecten of hebben pas op langere termijn zichtbare of aantoonbare negatieve effecten op de gezondheid van de mens. Diepgaand (epidemiologisch) onderzoek hiernaar is dringend noodzakelijk.

Omdat de conferentie was aangekondigd als een Rondetafel-conferentie, vond er ook een discussie plaats tussen de verschillende sprekers. Opvallende spreker daarbij was Michel Catinat, van het Directoraat Generaal Ondernemen en Industrie en lid van de EU-commissie die REACH had voorbereid. Hij hield de toehoorders voor dat zonder REACH de wereld er slecht aan toe zou zijn. Hij maakte een nogal ongelukkige vergelijking, door te stellen dat het met de volksgezondheid in het rijke Westen, met een consumptie grotendeels gebaseerd op de chemische industrie, toch veel beter gesteld was dan met die van de ontwikkelingslanden. En in het rijke westen domineert de chemische industrie de economie. Kortom, geen vuiltje aan de lucht en, zo stelde hij, een economische groei, veiliggesteld met dit REACH-akkoord is de noodzakelijke voorwaarde voor de gezondheid van onze burgers en een gezonde leefomgeving. Hoewel er in zijn uitspraken een zekere felheid en irritatie te bespeuren was, leidde het niet tot een harde confrontatie met de zaal of met de andere sprekers. Wellicht was de angst hiervoor reden voor een aantal in de EU-commissies invloedrijke bestuurders om als spreker toch maar niet deel te nemen aan deze ronde tafel en zich te laten vertegenwoordigen door hun ambtenaren. Maar daar was geen reden voor. Het bleef allemaal keurig en op niveau. En dat is maar goed ook. Deze belangenstrijd tussen Economie en Gezondheid zal met steekhoudende en vooral onweerlegbare argumenten moeten worden gevoerd, willen de politici in de EU-lidstaten hier ook werkelijk naar luisteren. Het MGM zal met analyses van de klachtenregistratie hier een belangrijke inhoudelijke bijdrage aan kunnen leveren.

* REACH staat voor Registration, Evaluation en Autorisation of Chemicals (in het Nederlands: registratie, beoordeling en vergunningverlening van chemische stoffen).

Voor meer informatie: www.wecf.org of e-mail aan wecf@wecf.org

6. Elke melding is een levensgeschiedenis...

Tijdens het symposium 'Ondersteuning van burgers bij milieuvraagstukken' in Nijmegen op 5 oktober 2006 leidde Frits Raaphorst, directeur MGM, de workshops "Elke melding is een levensgeschiedenis.."

De workshop begint met een video waarop het interview met Geerteke de Haas, patiënte met de aandoening Multiple Chemical Sensitivity (MCS), is te zien. Dit is een aandoening, waarbij de patiënten gevoelig zijn en heel ziek worden van allerlei chemische stoffen, waarvan de gemiddelde burger niets merkt,

De video maakt duidelijk dat het heel lang duurt voordat een dergelijke gezondheidsklacht erkenning krijgt. Met name als de milieuoorzaak niet duidelijk aanwijsbaar is.

De klachten zijn er wel degelijk, maar worden dan niet serieus genomen. Het MGM neemt klachten serieus. Je zult nooit te horen krijgen: "Het zit tussen de oren". Frits legt de werkwijze van het MGM uit: klachten registreren en vastleggen. Deze registratie vindt zowel ten dienste van de klager, als in het algemeen belang, plaats. Het zijn signalen of aanwijzingen dat ons milieu de bron kan zijn voor gezondheidsklachten.

Behalve via de centrale meldtelefoon 010-4558201 kunnen gezondheidsklachten in relatie tot milieufactoren ook gemeld worden via een digitaal registratieformulier op de website: www.gezondmilieu.nl. Meer informatie over de MCS is te krijgen bij de zelfhulpgroep tel: 0317-612410.

7. Internationale symposium 'Understanding electrohypersensitivity-EHS', georganiseerd op 8 dec 2006 door de Werkgroep Elektrische Overgevoeligheid (WEO) en de Stichting Elektrohypersensitiviteit i.o.

Voor het eerst is in Nederland een symposium georganiseerd ter bestudering van het probleem van Elektrohypersensitiviteit (EHS = 'elektrostress'). Dit betreft het verschijnsel dat sommige mensen last hebben van sommige elektromagnetische velden ('straling' = 'elektrosmog') in hun omgeving en zulks uiten met sommige gezondheidsklachten behorend tot hun stress-syndroom. Het betreft ca. 1,5% van de mensen die dan chronisch moe worden en lijden aan slaap-, concentratie en geheugenproblemen, huidklachten, oorsuizingen, spier- en gewrichtspijnen of andere ongemakken. EHS gaat nooit vanzelf over en de enige remedie is opruiming van de schadelijke velden. Gelukkig hebben de meeste 'gewone' mensen geen last van die velden. Medici en andere gezondheidsdiensten en werkgevers kennen de problematiek meestal niet en bovendien zijn de problemen variabel en persoonsgebonden. Daarom

is onderzoek naar de oorzaken van EHS complex en wordt een maatschappelijke acceptatie van EHS vertraagd.

De huidige aandacht gaat vooral uit naar effecten van hoogfrequente velden van o.a. GSM en UMTS basisstations. De sprekers dr. Hugo Schooneveld (Werkgroep elektrische overgevoeligheid –WEO) en dr. Michiel Haas (Ned. Instituut voor Bouwbiologie en Ecologie –NIBE) waren van mening dat er eveneens aandacht dient uit te gaan naar de kleine digitale 'huiszendertjes' als DECT- telefoons en draadloze communicatiesystemen (Wlan) bij mensen thuis.

Mw. drs. M. P. Verheuvél van het Meldpunt Gezondheid en Milieu gaf een overzicht van de meldingen op elektromagnetisch gebied die in de loop der jaren binnenkwamen en bracht naar voren dat een deel van de gezondheidsklachten over GSM/UMTS zenders op conto zouden kunnen komen van juist die nieuwe draadloze huiselektronica, die in dezelfde tijd geïntroduceerd werden als de masten voor mobiele communicatie.

Volgens een enquête, die de WEO gehouden heeft, hebben veel van de ondervraagden juist last van de gewone laagfrequente elektrische of magnetische velden van apparaten als TV, stofzuiger, waterbed, elektrische deken, wekkerradio etc.

De volle zaal maakte gretig gebruik van de mogelijkheid om nu eens van gedachten te kunnen wisselen met deskundigen en te horen hoe deze over EHS dachten. Het grote probleem blijft dat gezondheidsautoriteiten zo aarzelen EHS te (h)erkennen en voorlichting te geven over te nemen maatregelen. Het idee werd verwelkomd om over een jaar of twee opnieuw een symposium te organiseren als meer feiten- en onderzoeksmateriaal beschikbaar komt door kennisvergaring door de Werkgroep Elektrische Overgevoeligheid (WEO) en het Meldpunt Gezondheid en Milieu (MGM).

Meer weten? www.electroallergie.org

Reacties naar aanleiding van artikelen, ingezonden brieven en nieuwstips zijn welkom op: redactie@mngm.nl of per post: **MGM Regulierenring 9 3981 LA Bunnik Giro: 7912592**